

↑ 2953

เดลินิวส์
 ฉบับที่ 17,742 วันจันทร์ที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2541 ราคา 8 บาท DAILY NEWS

หน่อไม้ฝรั่ง...

พืชอนาคตไกล

กฤษฎิยา มลาสานต์

ในปัจจุบัน “หน่อไม้ฝรั่ง” นับเป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งที่เกษตรกรให้ความสนใจ เพราะหน่อไม้ฝรั่งมีแนวโน้มในด้านความต้องการของตลาดสูงทั้งการส่งออกในรูปแบบหน่อสดและอุตสาหกรรมแปรรูป และเนื่องจากหน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชค่อนข้างใหม่ เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยอยู่ในขั้นกำลังพัฒนา ถึงแม้ว่าจะมีการปลูกหน่อไม้ฝรั่งในประเทศไทยมานานแล้วก็ตาม แต่วิธีการปลูก พันธุ์ที่ใช้ปลูกการปฏิบัติดูแลรักษา ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ในการเพิ่มผลผลิตและวิธีการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้หน่อที่มีคุณภาพดีที่สุดเป็นที่ต้องการของตลาดยังไม่เป็นที่เปิดเผยมากนัก

ประเทศในเขตอบอุ่น เช่น ในยุโรป อเมริกา และญี่ปุ่น จะเก็บหน่อไม้ฝรั่งมาใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในฤดูใบไม้ผลิ ในขณะที่ประเทศไทยนั้นสามารถปลูกและเก็บเกี่ยวหน่อไม้ฝรั่งได้ตลอดทั้งปี จึงน่าที่จะใช้ความได้เปรียบนี้ผลิตหน่อไม้ฝรั่งเพื่อการส่งออกในช่วงเวลาที่ประเทศเหล่านั้นไม่สามารถเก็บผลผลิตได้

หน่อไม้ฝรั่งที่นิยมปลูกในประเทศไทยมี 2 ลักษณะคือ

1. ปลูกแบบหน่อเขียว คือ หน่อไม้ฝรั่งที่มีการปลอ่ยให้หน่ออ่อนงอกพื้นเหนือดินและได้รับแสงแดดอย่างเพียงพอ จึงทำให้ได้หน่อที่มีสีเขียว มีปลูกกันมากที่จังหวัดนครปฐม กาญจนบุรี นนทบุรี และนครราชสีมา ปกติจะใช้บริโภคสดหรือแช่แข็ง เพื่อส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ การปลูกหน่อไม้ฝรั่งแบบหน่อเขียวจะยุ่งยากกว่าหน่อขาว เพราะจะต้องมีการควบคุมคุณภาพของหน่อไม้ให้ได้มาตรฐาน คือต้องให้หน่อมีความยาวประมาณ 20-30 เซนติเมตร และให้มีความเขียวของหน่อวัดจากปลายยอดลงมาไม่ต่ำกว่า 18 เซนติเมตร นอกจากนี้ปลายของหน่อซึ่งมีก้านใบเล็ก ๆ จะต้องไม่บาน หน่อไม้โค้งหรือคดงอ และมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า 0.8 เซนติเมตร จึงจะขายได้ราคาดี

2. ปลูกแบบหน่อขาว คือ หน่อไม้ฝรั่งที่มีการใช้ดินหรืออินทรีย์วัตถุคลุมหรือคลุมโคนต้นให้สูงประมาณ 30 เซนติเมตรเพื่อไม่ให้หน่ออ่อนถูกแสงแดด จึงทำให้หน่อที่ได้เมื่อตอนออกมามีสีขาวนิยมใช้สำหรับแปรรูป มีปลูกกันมากที่จังหวัดสุพรรณบุรี หน่อขาวจำเป็นต้องรักษาคุณภาพในเรื่องรูปร่างและขนาดมากเหมือนกับหน่อเขียว เพราะว่หน่อขาวจะต้องถูกนำมาลอกเปลือกหรือตัดส่วนที่มีตำหนิออกก่อนที่จะนำไปบรรจุลงในกระป๋อง แต่หน่อขาวจะขายได้ราคาสูงกว่าหน่อเขียว

สรุปได้ว่าไม่ว่าจะเป็นหน่อชนิดใดก็ตาม การปลูกจะมาจากพันธุ์เดียวกันหรืออาจจะปลูกจากต่างพันธุ์ก็ได้ แต่จะให้ผลผลิตหน่อสีขาวหรือสีเขียวขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติซึ่งแตกต่างกัน

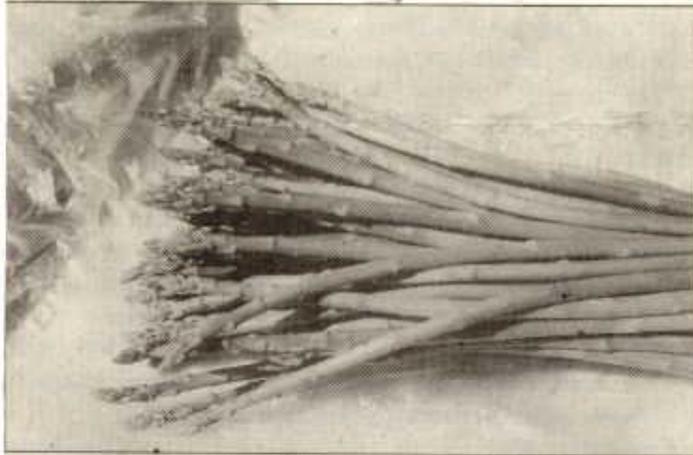
พันธุ์หน่อไม้ฝรั่งที่นิยมปลูกในประเทศไทยในขณะนี้มือผู้ด้วยกัน 5 พันธุ์ คือ

1. พันธุ์แม่เรือชิงตัน เป็นหน่อไม้ฝรั่งพันธุ์แรกที่ถูกนำเข้ามาปลูกในประเทศไทย พันธุ์นี้ให้ผลดีพอสมควรเหมาะที่จะปลูกทั้งแบบหน่อขาวและหน่อเขียว แต่ปัจจุบันไม่เป็นที่นิยมเพราะให้ผลผลิตต่ำกว่าพันธุ์อื่น ๆ

2. พันธุ์แคลิฟอร์เนีย 500 เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตใกล้เคียงกับ

พันธุ์แมรีวอชิงตัน
มีอายุเก็บเกี่ยวเร็ว
สามารถปลูกได้ทั้งหน่อ
ขาวและหน่อเขียว

๓. พันธุ์แค
ลิฟอร์เนีย 309 จาก
การทดสอบของศูนย์
วิจัยพืชผักเขตร้อน
สถาบันวิจัยและพัฒนา
แห่งมหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์พบว่า เป็นพันธุ์ที่แข็งแรง มีแนวโน้มในการให้ผลผลิตที่ดี
กว่าและขนาดของหน่อใหญ่กว่าสองพันธุ์แรกเล็กน้อย สามารถปลูกได้ทั้ง
หน่อขาวและหน่อเขียว

๔. พันธุ์ไฮบริดอิมพีเรียล เป็นหน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ลูกผสมชั่วที่ ๒
ให้ผลผลิตค่อนข้างสูงกว่า ๓ พันธุ์ที่กล่าวมา สามารถปลูกได้ทั้งหน่อขาว
และหน่อเขียว

๕. พันธุ์บร็อกคิมพิวฟ เป็นหน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ลูกผสมชั่วที่ 1 ซึ่ง
ให้ผลผลิตสูงกว่า 4 สายพันธุ์ที่กล่าวมาแล้ว จึงทำให้เมล็ดพันธุ์มีราคา
แพงมาก สามารถปลูกได้ทั้งหน่อขาวและหน่อเขียวเช่นกัน เกษตรกรนิยม
ใช้พันธุ์นี้ปลูก เพราะว่าได้หน่อไม้ฝรั่งที่มีรูปร่างและขนาดใหญ่ได้คุณภาพ
มาตรฐานและให้ผลผลิตสูง ซึ่งสามารถขายได้ทุนคืนในปีแรกและให้ผล
กำไรที่ดีในปีต่อ ๆ มา

นอกจากหน่อไม้ฝรั่งพันธุ์ดังกล่าวแล้ว ยังได้มีการนำหน่อไม้ฝรั่ง
เข้ามาทดลองปลูกอีกหลายพันธุ์ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ที่ใช้ปลูกทั้งหน่อขาว
และหน่อเขียว ซึ่งยังอยู่ในช่วงของการทดสอบผลผลิตอยู่

หน่อไม้ฝรั่งสามารถเจริญเติบโตได้ในดินเกือบทุกชนิด แต่ดินที่
เหมาะสมแก่การปลูกควรมีหน้าดินลึกและเป็นดินที่เก็บความชื้นได้ดีพอ
สมควร สามารถระบายน้ำและถ่ายเทอากาศได้ดี เช่น ดินทราย ดินร่วน
หรือดินร่วนเหนียว การเตรียมแปลงสำหรับเพาะกล้าควรเลือกสถานที่ที่
เหมาะสม คือ เป็นที่โล่งแจ้ง ไม่มีร่มเงาของต้นไม้ อาคารหรือสิ่งก่อสร้าง
ขวาง ๆ เป็นที่ที่มีการระบายน้ำดี น้ำไม่ท่วมขังเมื่อให้น้ำหรือมีฝนตก มี
สภาพความเป็นกรดหรือด่างเหมาะสม ไม่เป็นสะสมของโรคและแมลง

และควารอปลูกอีกแหล่งน้ำ

หน่อไม้ฝรั่งเป็นที่ชอบน้ำ ต้องปลูกในที่ที่มีน้ำชลประทานดี มีการให้น้ำสม่ำเสมอ อย่าให้แห้งหรือแฉะเกินไป การให้น้ำต้องคำนึงถึงลักษณะของดินและสภาพพื้นที่เป็นสำคัญ อย่างน้อยควรให้สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ถ้าหน่อไม้ฝรั่งขาดน้ำจะทำให้ต้นมีเส้นใยมาก เหนียว หน่อกระด้าง และมีคุณภาพต่ำ การให้น้ำไม่สม่ำเสมอจะทำให้ลำต้นแตกเป็นแฉกและอาจทำให้โรคเข้าทำลายได้ วิธีการให้น้ำหน่อไม้ฝรั่งนั้นมีหลายวิธีขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่เป็นสำคัญ เช่น การให้น้ำแบบเรื่อฉีดพ่น การให้น้ำแบบร่อง การให้น้ำแบบสปริงเกอร์ ทั้งนี้เกษตรกรจะต้องคำนึงถึงข้อดีข้อเสียด้วยว่าจะเลือกให้น้ำด้วยวิธีใดจึงเหมาะสม

โดยปกติหน่อไม้ฝรั่งจะมีระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวประมาณ 2 เดือนครึ่งถึง 3 เดือน แต่อาจจะทำการพักต้นก่อนที่จะครบช่วงของการเก็บเกี่ยวก็ได้ หากพบว่าสภาพต้นหน่อไม้ฝรั่งทรุดโทรม ซึ่งสังเกตได้จากปริมาณการให้ผลผลิต ในช่วงของการพักต้นควรทำการตัดแต่งลำต้นแม่เดิมทิ้ง ปล่อยให้หน่อใหม่เจริญขึ้นมาแทนที่ ในขณะที่เดียวกันก็ควรที่จะทำการพรวนดินใส่ปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอกพร้อมทั้งให้น้ำและฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ เมื่อหน่อที่แตกขึ้นมาใหม่มีความสมบูรณ์และพร้อมที่จะให้หน่อชุดใหม่ได้ ควรตัดแต่งให้เหลือต้นแม่เหนือดินที่สมบูรณ์ประมาณ 4-6 ต้นต่อกอ แล้วจึงทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตต่อไป

การเก็บหน่อไม้ฝรั่งทำได้ง่าย ในกรณีที่เป็หน่อสีเขียวสามารถเก็บเกี่ยวเมื่อหน่อโผล่พ้นผิวดินประมาณ 25 เซนติเมตรโดยใช้มีดถอน ส่วนหน่อสีขาว ต้องใช้พลั่วขนาดเล็กขุดดินก่อนแล้วจึงใช้มีดถอนซึ่งหลังเก็บเกี่ยวต้องรีบนำหน่อไม้ฝรั่งเข้าแช่ทันที

สำหรับมาตรฐานคุณภาพของหน่อไม้ฝรั่ง ควรมีลักษณะนี้

1. ยอดหน่อต้องแน่นและไม่บาน หน่อมีความสะอาด ปราศจากโรคและแมลง

2. หน่อตั้งตรง ไม่คดงอหรือแฉะแกร็น ซึ่งหน่อที่จะรับซื้อต้องมีความยาวไม่ต่ำกว่า 25 เซนติเมตรโดยส่วนที่เป็นสีเขียวจะต้องมีความยาวมากกว่า 19 เซนติเมตรขึ้นไป

3. สำหรับหน่อไม้ฝรั่งที่มีส่วนโคนเป็นสีเขียว จะต้องพิจารณามาตรฐานน้ำหนักต่อหน่อของหน่อไม้ฝรั่งในแต่ละเกรดด้วย ซึ่งจะพิจารณาแยกเกรดโดยอาศัยการเปรียบเทียบขนาดเฉพาะส่วนที่เป็นสีเขียวเท่านั้น

ส่วนขนาดของหน่อไม้ฝรั่งนั้นได้แบ่งออกเป็น 3 ขนาดด้วยกันคือ

เกรดเอ คือหน่อไม้ฝรั่งที่มีความยาวหน่อ 25 เซนติเมตร มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่โคนหน่อมากกว่า 1 เซนติเมตร

เกรดบี คือหน่อไม้ฝรั่งที่มีความยาวหน่อ 25 เซนติเมตร มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่โคนหน่อตั้งแต่ 0.8-1 เซนติเมตร

เกรดซี คือหน่อไม้ฝรั่งที่มีความยาวหน่อ 25 เซนติเมตร มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่โคนหน่อน้อยกว่า 0.8 เซนติเมตร.